

Effektiviseringstiltag og øvrige politiske prioriteringer for budget i balance

22/10184 Åben Sag

Sagsgang

BUU, ØK, KB

Sagsfremstilling

På baggrund af budgetaftalen for 2023-2026 skal der forud for det nye budgetår forelægges en sag for fagudvalgene, Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen omkring udmøntning af effektiviseringsbidrag samt øvrige økonomiske prioriteringer for at skabe balance i 2023 og overslagsår. Det er således de samlede økonomiske prioriteringer for 2023 for Børne- og Ungdomsudvalget, der lægges frem til politisk behandling, for at skabe en langsigtet balance.

Effektiviseringsbidrag

I forhold til budgetaftalen for 2023-2026 er grundlaget et ”effektiviseringsbidrag på 0,55% i 2023, svarende til 10 mio. kr., med færrest mulige konsekvenser for borgerne. Forligspartierne er enige om, at driften fortsat skal effektiviseres blandt andet ved at løse opgaver mere enkelt eller med øget digitalisering. Men forligspartierne er også bevidste om, at opgaver vil blive reduceret eller falde bort. Herunder arbejdes med principperne for afbureaukratisering, velfærdsaftaler, koordineret og optimeret forsyning, fortsat digitalisering, øget decentralisering og frisættelse af medarbejdere og ledere samt anvendelse af forskellige effektiviseringsmetoder, f.eks. Lean. Endvidere vil kommunens tværgående økonomigruppe understøtte aftaleenhedernes arbejde med effektiviseringer ligesom KL's råderumsnetværk inddrages i arbejdet. Endvidere vil den digitale pulje på 0,4 mio. kr. årligt ligeledes understøtte arbejdet. I november – forud for det nye budgetår – vil der fremover blive forelagt en sag på fagudvalgsmøderne og kommunalbestyrelsen omkring udmøntning af effektiviseringsbidrag for det kommende år, med emner, der jf. kompetencefordelingen skal besluttes politisk.”

Det er første gang, at der lægges en sag på forud for udmøntning af effektiviseringsbidraget, og erfaringerne fra denne sag vil indgå i forberedelsen af sagerne til de kommende år.

I 2021 og 2022 er effektiviseringstiltagene gennemført ud fra administrative beslutninger, og efterfølgende er fagudvalgene orienteret om de gennemførte tiltag, senest ved møderne i juni 2022.

Flere af tiltagene omhandler større udnyttelse af og investering i nye IT-systemer samt generel højere grad af digitalisering i forhold til administrative opgaver. Hertil kommer at der på mange aftaleområder også er blevet arbejdet med styrkelse af samarbejdet samt optimeret anvendelse af kompetencer og personaleressourcer. Der har også været områder, hvor det har medført reduktioner i medarbejderressourcer og ændring af serviceniveauer.

I 2023 forventes der på tilsvarende vis gennemført effektiviseringstiltag på baggrund af administrative beslutninger, og der vil blive fremlagt sager på fagudvalgene i juni 2023, der indeholder eksempler på, hvordan det administrativt er udmøntet.

Effektiviseringsbidraget udgør ca. 3,8 mio. kr. på Børne- og Ungdomsudvalgets område. Realiseringen af bidraget fremkommer bl.a. ved følgende tiltag, der kræver politisk stillingtagen:

1. Skoleprofiler

Den 22. juni 2021 godkendte Kommunalbestyrelsen kvalitetsstandard for folkeskolen i Norddjurs Kommune, *Vores folkeskole*. Af kvalitetsstandarden fremgår det, at skolerne hver år skal udarbejde en skoleprofil med en lokal beskrivelse af, hvordan den pågældende skole arbejder inden for kvalitetsstandard og lokale indsatser eller fokuspunkter. De første udgave af skoleprofilerne lå færdige i juni 2022 og fremgik af orienteringslisten til Børne- og Ungdomsudvalget den 16. juni 2022.

Som et led i arbejdet med at finde effektiviseringsbidrag, er det et ønske fra aftaleholderne på skoleområdet, at udarbejdelsen af den årlige skoleprofil ophører. Skoleprofilerne vurderes i meget lav grad at blive anvendt til at give et sammenligningsgrundlag på tværs af skoler, som ellers var formålet. Det er derfor en stor administrativ opgave for ledelsen, som ikke har den intenderede effekt.

2. Afstemning om madordninger i dagtilbud

Ifølge dagtilbudsloven § 16 b, stk. 1 skal forældrene i de enkelte daginstitutioner mindst hvert andet år have muligheden for at fravælge den kommunalt arrangeret frokostordning, som kommunen skal tilbyde. Kommunalbestyrelsen besluttede den 2. november 2010, at forældrene hvert år skal have mulighed for at tage stilling til, om der skal tilbydes frokostordning i institutionen.

Som et led i arbejdet med at finde effektiviseringsbidrag, er det et ønske fra aftaleholderne på dagtilbudsområdet, at afstemningen blandt forældrene om frokostordning i de enkelte institutioner afholdes hvert andet år i stedet for hvert år. Ved sidste afstemning var der kun én vuggestue i Norddjurs Kommune, som tilvalgte den kommunale frokostordning. Der er en del administrativ arbejde forbundet med at udsende information om frokostordningen og indsamle resultater af afstemninger, som kan reduceres, hvis der kun gives mulighed for afstemning hvert andet år.

Øvrige politiske prioriteringer for at skabe budgetbalance i 2023

Børne- og Ungdomsudvalget har i 2022 oplevet udfordringer med at overholde udvalgets ramme, og har på den baggrund vedtaget at iværksætte initiativer til at nedbringe udgifterne. En del af de merudgifter, der er konstateret i 2022 fortsætter ind i 2023, og der skal iværksættes yderligere tiltag for at skabe balance. På Børne- og Ungdomsudvalgets område forventes der på nuværende tidspunkt et samlet forbrug på 694,0 mio. kr. i 2023. Dette medfører, at der er et forventet merforbrug indenfor servicerammen på 3,2 mio. kr. i 2023 i forhold til det oprindelige budget. Det forventede merforbrug vedrører primært stigende udgifter til anbringelser af børn og unge på Socialområdet. Det skal bemærkes, at det forudsættes, at budgetudfordringerne i 2023 også fortsætter ud i overslagsårene.

Det skal desuden bemærkes, at udgifter på 3,0 mio. kr. til 4 nye modtagerklasser til flygtninge fra Ukraine ikke er indregnet i ovenstående forventning. Dette skyldes, at Regeringen jf. aftale om kommunernes økonomi for 2023 har tilkendegivet, at den er indstillet på at sikre, at kommunerne under ét får dækket nettomerudgifterne, der vedrører fordrevne fra Ukraine.

I denne sag indstilles der gennemført følgende besparelser på 3,2 mio. kr. på Børne- og Ungdomsudvalgets område ud over effektiviseringsbidraget, som går ud over den administrative bemyndigelse.

Velfærdsforvaltningen har udarbejdet nedenstående forslag til tiltag til at skabe budgetbalance i 2023 og overslagsårene:

Nr.	Forslag	Effekt helårlig	Effekt personale	Effekt 2023	Effekt 2024	Effekt 2025	Effekt 2026
BUU 1	Forhøjelse af SFO taksten fra 68 pct. til 75 pct.	-0,800	0	-0,800	-0,800	-0,800	-0,800
BUU 2	Takstreduktion specialklasser	-2,250	-3,88	-2,250	-2,250	-2,250	-2,250
BUU 3	Takstreduktion Djurslandsskolen	-0,750	-1,29	-0,750	-0,750	-0,750	-0,750
BUU 4	Skoletjeneste med overnatning - Anholt ophører	-0,200	0	-0,200	-0,200	-0,200	-0,200
BUU 5	Midler til almenskolen	-1,000	-1,72	-1,000	-1,000	-1,000	-1,000
BUU 6	FTI/Familiehuset	-0,500	-1,0	-0,500	-0,500	-0,500	-0,500
BUU 7a	UngNorddjurs – sommeraktiviteter	-0,200	0	-0,200	-0,200	-0,200	-0,200
BUU 7b	UngNorddjurs – sundheds- og aktivitetspulje	-0,100	0	-0,100	0	0	0
BUU 7c	UngNorddjurs – understøtning af skatermiljø	-0,150	-0,25	-0,075	0	0	0
BUU 8	Myndighed: Styrket opfølgning	-0,750	0	-0,300	-0,500	-0,750	-0,750
BUU 9	Kontingentstøtte til unge	-0,05	0	-0,050	-0,050	-0,050	-0,050
	Samlet besparelser i alt	-6,750	-8,14	-6,225	-6,250	-6,500	-6,500

Ad 1. Forhøjelse af SFO- taksten fra 68 pct. til 75 pct.

Der foreslås en forhøjelse af SFO-taksten fra 68 pct. til 75 pct. Dette medfører en merindtægt på 0,8 mio. kr. i 2023 og overslagsårene. Takstforhøjelsen kan betyde, at flere forældre ikke længere vil benytte tilbuddet.

Ad 2. Takstreduktion specialklasser

Der foreslås en takstreduktion på specialklasserne på 2,250 mio. kr. i 2023 og overslagsårene. En taksreduktion i specialklasser vil medføre en betydelig reduktion i personaleressourcer, hvilket vil komme til udtryk ved mindre støtte og hjælp til den enkelte elev. Samtidig vil det også give mindre mulighed for vikardækning ved fravær af personale. Det skal bemærkes, at Kommunalbestyrelsen på mødet den 23. august 2022 traf beslutning om at reducere budgettet med 0,650 mio. kr. i 2023 og overslagsårene. Se vedlagt bilag med de godkendte besparelsesforslag.

Ad 3. Takstreduktion Djurslandsskolen

Der foreslås en takstreduktion på Djurslandsskolen på 1,2 mio. kr. brutto/0,750 mio. kr. netto svarende til en reduktion på ca. 2,5 pct. i 2023 og overslagsårene.

En takstreduktion på Djurslandsskolen vil medføre en betydelig reduktion i personaleressourcer. Dette kan særlig have konsekvenser for brugen af medhjælpere, og dermed reduktion i ekstra timer til omsorg og sikkerhed – både ift. børn og personale. Det skal bemærkes, at Kommunalbestyrelsen på mødet den 23. august 2022 traf beslutning om at reducere budgettet med 0,450 mio. kr. i 2023 og overslagsårene.

Ad 4. Skoletjenestens med overnatning på Anholt

Det foreslås, at lejrskole med overnatning på Anholt ophører. Dette vil resultere i en helårlig besparelse på 0,200 mio. kr. i 2023 og overslagsårene.

Lejrskole på Anholt bidrager til at øge den sociale kapital hos eleverne, klassetrivslen og elevernes bevidsthed om Anholt som en unik og værdifuld del af Norddjurs Kommune. Derudover bidrager lejrskoleophold på Anholt også til at skabe et netværk for eleverne og personalet på Anholt til fastlandet.

Ad 5. Midler til almenskolen

Det foreslås at reducere midlerne til almenkolen med 1,0 mio. kr. i 2023 og overslagsårene. En reduktion med 1,0 mio. kr. til almen-området i folkeskolen reducerer skolernes mulighed for bl.a. at give intern støtte til børn i almen-området, færre midler til læsevejledertimer, AKT-vejledertimer mv.

Ad 6. FTI/Familiehuset

Det vurderes, at der kan ske serviceomlægninger og omlægning af opgaver hos Familiehuset svarende til 0,5 mio. kr. i 2023 og overslagsårene.

Serviceomlægningerne vedrører følgende:

- Hyppigere opfølgninger på visitationer efter Servicelovens § 11.7 med fokus på hurtigere afslutning.
- Reduktion i antal årlige supervisioner til plejefamilier.

Der vil efterfølgende ske en tilretning af kvalitetsstandarder og indsatskatalog, som forelægges Børne- og Ungdomsudvalget 1. kvartal 2023.

Ad 7a. UngNorddjurs - sommeraktiviteter

Ved UngNorddjurs er der foreslået besparelser i 2023 og overslagsårene på 0,200 mio. kr. vedrørende nedlukning af sommeraktiviteter i forbindelse med ungdomsskoleundervisning og ungdomsskoleklubber. Det skal bemærkes, at der i forbindelse med vedtagelsen af budget 2022 blev afsat 1,1 mio. kr. i 2023 og overslagsårene til UngNorddjurs. Midlerne skulle bl.a. anvendes til sommeraktiviteter mv.

Ad 7b. UngNorddjurs – sundheds- og aktivitetspulje

Ved UngNorddjurs er der foreslået besparelser i 2023 på 0,100 mio. kr. vedrørende nedlukning af sundheds- og aktivitetspuljen til Ungdomsuniverset og Arresten. Det skal bemærkes, at budgettet til opgaven bortfalder i 2024 og overslagsårene.

Ad 7c. UngNorddjurs – understøtning af skatermiljø

Ved UngNorddjurs er der foreslået besparelser i 2023 på 0,075 mio. kr. vedrørende bortfald af understøtning af skatermiljøet/Hal 22. Det skal her bemærkes, at forslaget kun har ½ effekt i 2023, idet der pågår et arbejde med at overdrage opgaven til frivillige. I 2024 og overslagsårene bortfalder

budgettet til opgaven. Det skal desuden bemærkes, at Kommunalbestyrelsen i forbindelse med vedtagelsen af budget 2022 besluttede at tildele UngNorddjurs 0,150 mio. kr. i 2023 til at understøtte skatermiljøet.

Besparelserne vedrørende 7a til 7d vil bl.a. betyde, at UngNorddjurs forbyggende indsats over for målgruppen af udsatte unge forringes.

Ad 8. Myndighed - styrket opfølgning

Det vurderes, at der via en tættere og mere systematisk opfølgning på sagerne i myndighedsafdelingen vil det være muligt at indhente en besparelse i 2023 på ca. 0,3 mio. kr., stigende til 0,5 mio. kr. i 2024 og 0,75 mio. kr. i 2025 og overslagsårene.

Ad 9. Kontingentsupporte til unge

Det foreslås at kontingentsupporte til unge på 0,05 mio. kr. fjernes i 2023 og overslagsår. Det betyder, at kontingentsupporte til særligt udsatte unges fritidsaktiviteter bortfalder.

Effektiviseringsbidrag, budgetudfordringer og initiativer til at skabe budgetbalance i 2023 har været drøftet med aftaleholderkredsen på henholdsvis Skole- og Dagtilbudsområdet og på Socialområdet. Endvidere har der været afholdt ekstraordinære områdeudvalgsmøder på begge områder, hvor det også har været drøftet. På kontaktudvalgsmøde på Skole- og Dagtilbudsområdet den 9. november 2022 var effektiviseringsbidraget ligeledes på dagsorden.

Det skal bemærkes, at der i forbindelse med processen omkring udmøntning af besparelserne, vil være en involvering og inddragelse af MED.

Sammenhæng til andre politikker/strategier og fagområder

Der er sammenhæng til den vedtagne økonomiske politik for Norddjurs Kommune, hvor det fremgår, at der indarbejdes en fast årlig reduktion af budgetrammen for serviceudgifterne gennem løbende og regelmæssige effektiviseringer. Den løbende effektivisering skal bidrage til en langsigtet økonomisk stabilitet og skabe et økonomisk råderum for politiske prioriteringer.

Økonomiske konsekvenser

Det er aftalt i budgetaftalen for 2023-2026, at effektiviseringsbidraget i 2023 udgør 0,55 pct., hvilket samlet set svarer til 10 mio. kr. årligt, og at der fra 2024 indgår en årlig forhøjelse af effektiviseringsbidraget til 0,8 pct. som svarer til 14 mio. kr. årligt.

Effektiviseringsbidragene er indarbejdet i budgetterne på samme måde som den årlige stigning i pris- og lønfremskrivningen.

På Børne- og Ungdomsudvalgets område udgør de budgetmæssige udfordringer ca. 3,2 mio. kr. i 2023, og i denne sag forelægges der forslag på 6,225 mio. kr. i 2023 stigende til hhv. 6,250 i 2024 og 6,500 mio. kr. i 2025 og 2026 til politisk stillingtagen, som kan anvendes til at skabe budgetbalance på området.

Indstilling

Konstitueret Velfærdsdirektør indstiller, at Børne- og Ungdomsudvalget:

1. godkender ovennævnte forslag vedrørende skoleprofiler og afstemning om madordninger i dagtilbud, der bidrager til at realisere effektiviseringsbidraget i 2023.
2. drøfter og beslutter, hvilke af ovennævnte forslag der skal gennemføres, for at finde besparelser svarende til minimum 3,2 mio. kr. i 2023 og overslagsårene.

Beslutning i Børne- og ungdomsudvalget den 17-11-2022

Ad. 1

Tiltrådt.

Ad. 2

Børne- og Ungdomsudvalget besluttede, at nedenstående besparelser gennemføres:

Nr.	Forslag (i mio. kr.)	Effekt 2023	Effekt 2024	Effekt 2025	Effekt 2026
BUU 1	Forhøjelse af SFO taksten fra 68 pct. til 70 pct.	-0,200	-0,200	-0,200	-0,200
BUU 4	Skoletjeneste med overnatning på Anholt ophører	-0,200	-0,200	-0,200	-0,200

BUU 6	FTI/Familiehuset	-0,500	-0,500	-0,500	-0,500
BUU 7a	UngNorddjurs - sommeraktiviteter	-0,200	-0,200	-0,200	-0,200
BUU 7b	UngNorddjurs - sundheds- og aktivitetspulje	-0,100	0,000	0,000	0,000
BUU 7c	UngNorddjurs - understøtning af skatermiljø	-0,075	0,000	0,000	0,000
BUU 8	Myndighed: Styrket opfølgning	-0,300	-0,500	-0,750	-0,750
	Samlet besparelser i alt	-1,575	-1,600	-1,850	-1,850

Børne- og Ungdomsudvalget anerkender, at processen omkring initiativer for at skabe økonomisk balance i 2023 og overslagsår har været både kort og komprimeret, og der har ikke været indlagt tid til en egentlig høringsproces. Udvalget opfordrer derfor til, at lokale MED-udvalg, bestyrelser og andre relevante parter udarbejder bemærkninger til sagen, som kan indgå i den videre politiske proces frem til Kommunalbestyrelsesmødet den 13. december 2022.

Notatet ”Belysning af besparelsesforslagenes andel af budgetbeløb 2023” er sendt til Børne- og Ungdomsudvalget pr. mail den 16. november 2022. Notatet er vedlagt som bilag til referatet.

Høringssvar fra Handicaprådet blev udleveret på mødet og er vedlagt som bilag til referatet.

Bilag:

- 1 - Åben Notat - Godkendte besparelsesforslag (144429/22) (H)
3381025
- 2 - Åben Belysning af besparelsesforslagenes andel af budgetbeløb (145963/22) (H)
3382876 2023.pdf
- 3 - Åben Høringssvar fra Handicaprådet - Effektiviseringstiltag og (146470/22) (H)
3383465 øvrige politiske prioriteringer for Budget i balance